

ת"פ (כפר סבא) 43747-01-23 - בעניין: המחלקה לחקירות שוטרים נ' פלוני

ת"פ (כפר-סבא) 43747-01-23 - בעניין: המחלקה לחקירות שוטרים המאשימה נ' פלוני הנאשם שלום כפר-סבא
ת"פ (כפר-סבא) 43747-01-23
ת"פ (כפר-סבא) 31452-07-22
בעניין: המחלקה לחקירות שוטרים המאשימה

נ ג ד

פלוני הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד תמי אולמן

בית משפט השלום בכפר-סבא

[12.09.2024]

כבוד השופט אביב שרון

גזר דין

כתבי האישום המתוקנים; הודאת הנאשם; והסדר הטיעון

1. הנאשם, יליד 1977, הורשע על-פי הודאתו, ובמסגרת הסדר טיעון, בשני כתבי אישום מתוקנים, שזהו תוכנם:
ת"פ 31452-07-22

2. במועדים הרלוונטיים שירתו הנאשם והמתלוננת במשטרת ישראל. הנאשם והמתלוננת היו בני זוג בין השנים 2018-2021 כאשר לכל אחד מהם ילדים מקשר זוגי קודם. לבני הזוג ילד משותף שנולד ביום xx.xx.2019 (להלן - התינוק). בני הזוג התגוררו בבית משותף בפתח תקווה.

במהלך הקשר הזוגי, במספר רב של הזדמנויות, איים הנאשם על המתלוננת, כדלקמן:
ביום 26.9.18, על רקע סירובה של המתלוננת לדרישתו של הנאשם לעיין בתכתובות שלה ברשתות החברתיות, אמר לה הנאשם: "את לא יודעת מה את גורמת לי לעשות... אוי איזה החלטה אני הולך לקחת, שאלוהים רק אלוהים יסלח לי אבל".

ביום 23.10.18 בשעה 14:53 הטיח הנאשם במתלוננת כי היא משוחחת עם גברים זרים, והכחיש בפניה כי העובר אותו נשאה באותה עת בבטנה, הנו בנו הביולוגי. על רקע זה איים עליה הנאשם: "אני יודע מי אני, קודם אמחק אותך". סמוך לאחר מכן איים עליה הנאשם באומרו: "הוא לא יהיה אצלך בבטן עוד הרבה זמן...".

ביום 11.11.18 בשעה 18:47 איים הנאשם על המתלוננת באומרו: "תקשיבי טוב, אני הולך להסתבך ולהסתבך עד הסוף, אבל אני אקח איתי עוד הרבה בדרך, הבנת... אני אהרוס אחרים לפני שאני אהרוס את עצמי". בהמשך אותו היום, במהלך שיחה טלפונית, איים הנאשם על המתלוננת באומרו: "אני עושה לך פיצוץ בבית, תיזהרי ממני, תיזהרי לנתק לי עכשיו... את לא יודעת מה אני הולך לעשות לך, אני קיבלתי אטרף עלייך, אני הולך לרמוס לך את הצורה, אני הולך לשבור את כל הכלים איתך, עד שאני לא רואה אותך רמוסה מתחת לאדמה אני לא אשתוק. את לא יודעת מה אני הולך לעשות... את לא יודעת מה הולך לקרות לך, אין כשאני שונא בן אדם אני שונא אותו עד הסוף".

ביום 29.11.18 בשעה 10:36, במהלך שיחה בין בני הזוג, הטיח הנאשם במתלוננת כי היא שיקרה לו. בתגובה השיבה המתלוננת לנאשם כי היא מפחדת ממנו, אז איים עליה הנאשם באומרו: "תקשיבי טוב מה הולך לקרות עכשיו על השקרים שלך, אני לא רוצה לראות אותך, אמחק אותך מפני האדמה ואראה לך מה זה לשקר". מיד לאחר מכן צעקה המתלוננת לעבר הנאשם כי הוא מטיל עליה אימה וכי הוא לוקה בנפשו.

ביום 11.10.19, במהלך ריב בין בני הזוג, שבר הנאשם מקל מטאטא לשניים אל מול המתלוננת אשר נשאה על ידיה את בנם המשותף. בעודו אוחז את שני חצאי המקל בידיו פנה הנאשם למתלוננת באומרו: "את רואה כמה זה חד?" וזאת בכוונה להפחידה.

במהלך חודש ספטמבר 2020, במהלך שיחת טלפון, איים הנאשם על המתלוננת באומרו: "יהיה לי כיף לפגוע בך, אני חפץ לפגוע בך... אני אפגע בך את לא יודעת... אני אפגע בך... אני יכול לבוא לשים מטען קטן בגלגל ולהרים אותך עם הילדים... לפוצץ אותך באוויר... אני אגמור אותך תנשמי אוויר עד מחר אני לא אבא של הילדים שלך אני מסוגל להכל...".

במהלך הקשר הזוגי, עת ביקשה המתלוננת למנוע מריבה עם הנאשם, הסתגרה בחדרה. או אז פרץ הנאשם את דלת החדר תוך שנתן מכה למנעול הדלת, ופנה אל המתלוננת באומרו: "את שוכחת שאני ביס"מ".

3. בגין תיק זה הורשע הנאשם בריבוי עבירות של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977. ת"פ 43747-01-23

4. בעת הרלוונטית שירת הנאשם כשוטר ביס"מ במשטרת ישראל בתחנת X. ביום 17.4.20 בשעה 14:20 נהג הנאשם בג'יפ מסוג X אחד עם המתלוננת, אחותה ובנם התינוק, ברחוב שמואל סלנט בפתח תקווה. אותה עת נהג המתלונן ברכב מסוג יונדאי, אף הוא ברחוב. הנאשם והמתלונן הגיעו בנסיעה לעבר צומת סמוך, כאשר המתלונן נוסע בנתיב הימני והנאשם נוסע בנתיב השמאלי, זאת לאחר שהמתלונן ניסה לעקוף את רכב הנאשם מעת לעת במהלך הנסיעה. בהגיעם לצומת עצרו ברמזור אדום זה לצד זה. בשלב זה המתלונן קירב את חזית הרכב אל עבר קדמת הג'יפ והוציא את ידו מהרכב במטרה להסב את תשומת לב הנאשם למעשיו. כתוצאה ממעשי המתלונן, הנאשם נבהל ובלם את רכבו ושקיות הקניות נפלו והתפזרו ברכב, בין היתר באזור בו ישב התינוק. בעודם בצומת יצא הנאשם מהג'יפ אל עבר רכב המתלונן, צעק על המתלונן וקילל אותו בעודו ישוב ברכב, ובתגובה אמר לו המתלונן כי אין בכוונתו לריב עמו.

הנאשם קרא לו לצאת מהרכב, בעודו מוסיף לגדף את המתלונן. הנאשם ניסה לפתוח את דלת הנהג של רכב המתלונן, והאחרון משך אותה חזרה כדי למנוע מהנאשם לפתוח את הדלת ונעל אותה. עוד בטרם החל המתלונן לסגור את חלון הרכב, ירק הנאשם לעברו, והיריקה פגעה בפניו של המתלונן. המתלונן ירק בחזרה על הנאשם ובתגובה בעט הנאשם בדלת הרכב בצד הנהג. משהחל המתלונן לסגור את חלון הרכב, תפס הנאשם את החלון בידו בניסיון למנוע מהמתלונן לסגור את חלון הרכב, ואז הכה הנאשם עם ידו הימנית בחלון הרכב, כך שהחלון התנפץ לרסיסים שפגעו במתלונן וגרמו לו לשריטה בזרועו השמאלית.

בשל מעשיו של הנאשם, ביקש המתלונן מהנאשם לעצור בצד ולהמתין בצד לכוחות משטרה אותם יזמין. בתגובה לכך, איים עליו הנאשם באומרו: "אם אתה לא נוסע מכאן, אני מוציא סכין מהאוטו ורוצח אותך".

5. בגין תיק זה הורשע הנאשם בעבירות של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין; והיזק בזדון, לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

6. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה בשני כתבי האישום המתוקנים ויורשע. הוסכם שיתקבל תסקיר של שרות המבחן בעניינו, כשהמאשימה לא תתנגד לבחינת שאלת ביטול ההרשעה. לא היתה הסכמה לעונש וכל צד טען כראות עיניו.

באשר לרכיב הפיצוי הוסכם כי בת"פ 43747-01-23 יפקיד הנאשם פיצוי מוסכם למתלונן על סך 7,500 ₪; ואילו בת"פ 31452-07-22 הוסכם שבית המשפט יפסוק פיצוי למתלוננת בהתאם לשיקול דעתו.

תסקירי שרות המבחן

7. מתסקיר שרות המבחן מיום 8.11.23 עולה כי הנאשם בן 45, גרוש ואב ל-5 ילדים בגילאים 4-18 משתי מערכות יחסים זוגיות, כיום אינו עובד. הנאשם סיים 12 שנות לימוד, שירת כלוחם בחטיבת הנח"ל ועבד בתחום האבטחה בהנהלת בתי המשפט במשך 7 שנים. החל משנת 2006 ועד לביצוע העבירות שירת כשוטר במשך 16 שנים ביס"מ בתפקיד פיקודי במרחב ירקון בתל אביב. בשל מעורבותו בעבירות הושעה מתפקידו למשך כשנה עד לסיום העסקתו במשטרה באוגוסט 2023. מאז עבד בתפקיד ניהולי בחברה לייעוץ אסטרטגי במשך מספר חודשים וכיום אינו עובד והוא סטודנט שנה שלישית בפקולטה למשפטים במכללת קרית אונו.

הנאשם נישא לאשתו הראשונה בשנת 2005 ונולדו להם 4 ילדים. לאחר שהתגרש בשנת 2018, הכיר את המתלוננת שעבדה כשוטרת וצעירה ממנו ב-11 שנים, במסגרת העבודה במשטרה, תיאר כי מערכת היחסים עמה התפתחה מהר והוא עבר לגור עמה ועם שני ילדיה מקשר זוגי קודם שלה. המתלוננת הרתה ולהם ילד משותף כיום בן 4.

שרות המבחן התרשם שהנאשם עשוי להיתרם מטיפול בתחום האלימות הזוגית והביע נכונות ראשונית לכך, ובשיחה עם המתלוננת - הביעה עדיין תחושות פחד וחשש מהנאשם פן יפגע בה והיא מלווה על ידי גורמי טיפול בתחנה לטיפול באלימות בפתח תקווה ונמצאת ברשימה של גורמי המשטרה כאישה מאוימת ובסיכון. לאור האמור, הומלץ על דחייה בת 3 חודשים על מנת לשלב את הנאשם בטיפול בתחנה לטיפול באלימות במשפחה בחדרה, ולהעמיק את האבחון בעניינם של בני בזוג.

מתסקיר משלים מיום 13.2.24 עולה כי בתקופת הדחייה השתתף הנאשם בחודש נובמבר 2023 במספר פגישות פרטניות עם מטפל בתחנה לטיפול באלימות במשפחה, וביום 17.12.23 החל להשתתף בקבוצה פסיכו-חינוכית במקום, עד ליום 10.3.24. תיאר שהטיפול מסייע לו להבין את דפוסי התנהגותו במערכת היחסים עם המתלוננת, מבין כיום כי פגע בה, וכי התנהגותו היתה אלימה. תיאר שמדובר היה בתקופת משבר בחייו אז נפרד מאשתו והכיר את המתלוננת וכל תחושות הכעס ממערכת היחסים הקודמת הופנו אליה. סיפר שנמצא בקשר עם בנו הצעיר במרכז הקשר והחל מחודש דצמבר 2023 החל לעבוד בתפקיד ניהולי בחברת כוח אדם, לצד המשך לימודי משפטים. בדיווח עדכני מגורמי הטיפול בתחנה לטיפול באלימות במשפחה עלה שהנאשם משתף באופן ראשוני באופן בו גדל ותפקודו כשוטר לאורך השנים, לוקח אחריות על התנהגותו האלימה בקשר עם המתלוננת, ניכר כי עושה מאמצים בטיפול והומלץ על המשך השתלבותו בטיפול ביחידה.

בשיחות עם המתלוננת התרשם השרות שהיא עדיין חוששת מפני הנאשם, היא נמצאת בטיפול אינטנסיבי סביב הפגיעות שחוותה בקשר עמו, והגם שלא תארה מקרי אלימות נוספים כלפיה, ההתרשמות שהיא מתנהלת בחייה מתוך חשש פן תפגע על ידו פעם נוספת או שיפגע בבנם. בדו"ח מ"מרכז דרור", שם מטופלת המתלוננת מיולי 2021, צוין שהיא נמצאת בסיכון גבוה לפגיעה מצד בן הזוג והפגיעה הרגשית וחווית הטראומה נוכחת בחייה ומלווה את תפקודה. הערכת השרות היא שהמשך שילובו של הנאשם בטיפול בתחום האלימות הזוגית יפחית את הסיכון להישנות התנהגות דומה, והומלץ על דחייה נוספת למשך 3 חודשים במהלכה ימשיך השרות לעקוב אחר השתלבותו של הנאשם בטיפול ויעמוד בקשר עם המתלוננת.

מתסקיר משלים מיום 20.6.24 עולה כי בתקופת הדחייה סיים הנאשם את ההשתתפות בקבוצה הפסיכו-חינוכית בתחנה לטיפול במשפחה, הגיע לכל המפגשים, ניכר שהצליח לקחת אחריות על התנהגותו האלימה, השתתף באופן פעיל ותרם רבות לשיח הקבוצתי, מבין כיום שתפקודו כשוטר לאורך השנים ואירועים קשים וטראומטיים עמם התמודד השפיעו על התנהגותו בחיים ובקשר עם המתלוננת. גורמי הטיפול ציינו כי ניכר שהנאשם עושה מאמצים לערוך שינוי בדפוסי והמליצו על המשך שיחות פרטניות ביחידה. הנאשם מסר שהוא מקיים תקשורת באופן תדיר עם המתלוננת לגבי בנם המשותף שאובחן לאחרונה כסובל מהפרעות קשב וריכוז, קשיי תקשורת וקשיים רגשיים, והנאשם נכח בוועדת השמה באגף החינוך לגבי השמת בנם בגן תקשורת לשנת הלימודים הבאה. הנאשם נוהג להתראות עם בנו בקביעות במרכז הקשר וההליך בבית המשפט לענייני משפחה ממשיך להתנהל בקשר להסדרי הראייה ותשלום המזונות.

בשיחה עם המתלוננת התרשם השרות שעדיין היא חוששת מפני הנאשם, מצויה בטיפול אינטנסיבי והאלימות שחוותה מציפה אותה עד היום, ללא מקרי אלימות נוספים מצד הנאשם.

השרות העריך שרמת הסיכון בעניינו של הנאשם כיום בינונית, והמשך שילובו בטיפול עשוי להפחית את רמת הסיכון להישנות העבירות ולחדד המשך אחריותו למעשיו.

לאחר התלבטות רבה, המליץ שרות המבחן לשקול בחיוב ביטול הרשעתו בדיון, זאת לאור רצונו של הנאשם לערוך שינוי מקצועי לתחום המשפטים כשהרשעה בפלילים תפגע ביכולתו לעסוק בתחום. כמו כן, הומלץ על הטלת צו מבחן למשך שנה וחצי, חתימה על התחייבות ופיצוי למתלוננת.

מתסקיר סופי מיום 26.6.24, אשר הוגש נוכח צירוף ת"פ 43747-01-23, עולה שהנאשם נטל אחריות גם על עבירות אלה, בטענה שבוצעו בתקופה משברית בחייו לאחר גירושיו. הוא מבין את חומרת התנהגותו והביע צער עליה, והבין שפעל באופן פסול. עוד מסר שכיום מבין שפעל באופן אימפולסיבי וללא הפעלת שיקול דעת, מתוך סערת הרגשות בה היה נתון והגיב באופן לא מווסת, וכי מאז ששולב בטיפול למד לזהות מצבי סיכון, לווסת תגובותיו ולא להגיב באופן אימפולסיבי ותוקפני.

שרות המבחן התרשם שהתנהגותו בתיק דנן קשורה לנטייתו להתנהגות אימפולסיבית במצבים מסוימים שהועצמו בשל לחצים חיצוניים נוספים עמם התמודד. כאמור, הנאשם משולב בטיפול בתחנה לטיפול באלימות במשפחה, וגורמי הטיפול שם ציינו שהוא עושה מאמצים לערוך שינוי בדפוסיו והמליצו על המשך טיפול בשיחות פרטניות ביחידה על מנת להמשיך לקבל כלים לזהות דפוסי התנהגות ולווסת תגובותיו. לאור האמור, חזר שרות המבחן על ההמלצה להעמיד את הנאשם בצו מבחן לשנה וחצי, לצד ביטול הרשעתו בדיון והטלת פיצוי לטובת המתלוננת. ראיות לעונש

8. במסגרת הראיות לעונש העידה המתלוננת מטעם המאשימה. בעדותה בכתה המתלוננת וסיפרה שהיא רועדת ומפחדת מהנאשם שהטיל עליה ועל ילדיה אימה במשך כ-4 שנים, כשכתב האישום המתוקן מתאר חלק קטן מההתנהלות מולו. היא הסבירה שעדותה חיונית לצורך תהליך הריפוי אותו עוברת. המתלוננת הביעה התנגדות לסיום ההליך ללא הרשעה. היא טענה שהנאשם "הרס לה ולילדיה את החיים", כשבנם המשותף אובחן על הספקטרום האוטיסטי ועם חרדת נטישה, והיא עצמה מאובחנת עם פוסט טראומה, נוטלת כדורי שינה ונגד חרדה ועוברת טיפולים מידי שבוע, ביחד עם ילדיה. המתלוננת סיפרה שהיא חווה התעמרות והתעללות מצד הנאשם בהליכים המשפטיים המתנהלים בעניינם, היא פוחדת ממנו, ורואה בו אדם שאינו נקי כפיים, אלא כמי שפועל בכל המישורים כדי להמשיך ולמוטט אותה. המתלוננת סיפרה ששהתה במקלט לנשים מוכות, יחד עם הילדים, בהמלצת המחלקה למניעת אלימות במשפחה, חווה קשה ממנה היה לה קשה להתאושש, והיא חיה את הפגיעה עד היום. המתלוננת ביקשה הכרת מערכת המשפט בפגיעה שחוותה, לכל הפחות בהותרת הרשעת הנאשם בדיון על כנה, צעד שסייע לה בתהליך הריפוי.

טיעוני ב"כ הצדדים

9. ב"כ המאשימה הפנה לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם. הוא הפנה לנסיבות החמורות בביצוע העבירות בשני כתבי האישום וטען שהמתלוננת המחישה היטב את הנזקים והמשמעויות של מעשי הנאשם. נטען שהנאשם התנהג באופן בריוני, כך לגבי הנזק שגרם לרכבו של המתלונן ולפגיעתו כתוצאה מניפוץ חלון הרכב, וכך באשר לאיומים החוזרים ונשנים שהפנה כלפי המתלוננת. התובע עתר לקביעת שני מתחמי ענישה נפרדים - כאשר ביחס לכל תיק נטען שמתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות עד 10-12 חודשי מאסר.

ב"כ המאשימה עתר לדחות את המלצת שרות המבחן להימנע מהרשעה. הודגש שמדובר בשני תיקים נפרדים, בריוני עבירות, בטיב איומים ברף גבוה, ועל כן, חומרת העבירות ונסיבות ביצוען אינן מאפשרות שקילת סיום ההליך ללא הרשעה. כמו כן, נטען שלא הוכחה פגיעה קונקרטיה בשיקומו או בתעסוקתו של הנאשם. נוכח העובדה שהנאשם לוקח אחריות מלאה על המעשים, העובדה שהוא עבר הליך טיפולי שמעלה סיכוי ממשי לשיקום, הרי שיש בכך כדי להטות את הכף לסטייה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, כך שהרשעת הנאשם תיוותר על כנה ויגזרו עליו מאסר על תנאי ארוך ומרתיע, פיצוי למתלוננים והוא יועמד בצו מבחן למשך שני וחצי, כהמלצת שרות המבחן.

10. ב"כ הנאשם ביקשה לאמץ את המלצת שרות המבחן ולסיים את ההליך בעניינו של הנאשם ללא הרשעה. נטען שכתבי האישום תוקנו לקולא, הנאשם חש בושה ממעשיו, הודה ולקח עליהם אחריות מלאה. נטען שמדובר בעבירות ישנות, כשמאז לא נפתחו תיקים נוספים. באשר למתלוננת, נטען שהנזק לו היא טוענת לא הוכח, לא הוגשו מסמכים רפואיים והגם שאין חולק שהיא סובלת מטראומה, הרי שלאחרונה היא התקשרה לנאשם על מנת לפגוש בו והם נפגשו בעיריית פתח תקווה. בסופו של יום, נטען שמאז המקרה האחרון הנאשם לא פגע במתלוננת ואין לו שום כוונה להמשיך ולפגוע בה. לעומת זאת, נטען שגם לנאשם נגרם נזק בלתי הפיך. בעת ביצוע העבירות הנאשם היה שוטר והוא ראה בשרות במשטרה את הייעוד שלו, שירת במשטרת ישראל במשך 16 שנים, ובעקבות האירועים הושעה מעבודתו כשבהמשך לא חודש לו חוזה העבודה והוא פוטר. נטען שהנאשם קיבל את עונשו בכך שפשט את המדים, נשללה ממנו הזכות לשאת נשק ולשרת את המדינה בשמירה על בטחון אזרחיה. ההגנה הפנתה לתסקירים החיוביים, לדרך הטיפולית שעבר הנאשם ולהמלצת שרות המבחן להימנע מהרשעה. ב"כ הנאשם פירטה את נסיבותיו האישיות של הנאשם והפנתה לכך שבנם המשותף של הנאשם והמתלוננת אובחן כסובל מאוטיזם. הודגשו תפקידיו הביטחוניים הרגישים הקודמים של הנאשם, בהם אחראי אבטחת בית משפט השלום בחדרה ואבטחת שגרירות ישראל בהודו. נטען שבימים אלה מסיים הנאשם שנה שלישית בלימודי משפטים ועומד לפני תחילת ההתמחות (נע/1). במישור הכלכלי הוגשו אישורי בנקים בדבר נטילת הלוואות ותשלומים חודשיים אותם הוא משלם (נע/2).

בנסיבות אלה נטען שבמידה וההרשעה תיוותר על כנה הרי שכל מאמציו השיקומיים של הנאשם, בהליך הטיפולי ובלימודי המשפטים, ירדו לטמיון. על כן, עתרה ב"כ הנאשם לאמץ את המלצת שרות המבחן, לבטל את ההרשעה ולהעמיד את הנאשם בצו מבחן.

11. הנאשם בדברו האחרון הוסיף כי המעמד קשה לו, הוא מבין את המתלוננת ואת הטראומה שעברה, הביע חרטה והתנצל בפני המתלוננת. הנאשם מסר שכיום נמצא עם המתלוננת בקשר יומיומי בנוגע לבנם המשותף. הנאשם תיאר שעבר תקופה קשה במהלכה הוגשו נגדו שני כתבי אישום לאחר שבמהלך השנים לא היה מעורב כלל בפלילים. הנאשם מסר שעבר טיפול ומרגיש שנתרם ממנו.

דין והכרעה

12. לפני שני כתבי אישום מתוקנים, נפרדים, חמורים, המגוללים מסכת של אלימות מילולית ופיזית מצד הנאשם, האחד - אירוע במסגרתו איים על המתלונן במהלך נסיעה בכביש והזיק לו ולרכושו; והשני - עניינו במקבץ מרובה מאוד של עבירות איומים שהטיח הנאשם במתלוננת לאורך כל תקופת היותם בני זוג.

באשר לערכים החברתיים המוגנים בעבירה של איומים נקבע בפסיקה שעניינם בהגנה על כבודו של אדם, ביטחונו האישי ושלוות נפשו, לצד הגנה, בעקיפין, על חופש הפעולה והבחירה של אדם, שלעתים קרובות נסחט רגשית, לצד האיום שנועד להניעו לפעולה או למחדל [ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל, מג(3) 373 (1989)]; באשר לעבירה של היזק בזדון, הרי שהערכים החברתיים המוגנים בה עניינם הגנה על קניינו ורכושו של הפרט ומניעת פגיעה בהם.

13. במקרה שלפניי, מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים בתיק האלימות במשפחה משמעותית, הואיל והפסיקה עמדה על כך שלביצוע עבירת האיומים במסגרת התא המשפחתי, כלפי בת הזוג, נודעת חומרה יתרה, זאת נוכח העובדה שאלימות מילולית ופיזית נגד נשים במסגרת התא המשפחתי הפכו זה מכבר לרעה חולה, ופעמים רבות, מעשי אלימות ברף חומרה נמוך, באופן יחסי, מתגלים בדיעבד כתמרורי אזהרה מפני ביצוען של עבירות חמורות יותר. [ראה: רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל (28.1.21); רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל (14.3.19); ע"פ 3011/17 פרץ נ' מדינת ישראל (31.1.19)]; וההפניות בת"פ (רח' 21180-01-22 מדינת ישראל נ' פלוני (4.4.23)].

דברים אלה מתחדדים כשבענייננו מדובר בריבוי איומים שהשמיע הנאשם באוזני המתלוננת, בהיותו שוטר, שעניינם פגיעה בחייה ובחיי ילדיה, במהלך שנה תמימה אז היתה המתלוננת בת זוגו.

14. מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים בתיק הבריונות בכביש בינונית, הואיל ושוב - בהיותו שוטר, איים הנאשם ברצח כלפי המתלונן, תוך יריקה בפניו וניפוץ חלון רכבו, כאשר כתוצאה מכך נפגע המתלונן בידו מרסיסי הזכוכית.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות; מתחם העונש ההולם

15. מנסיבות הקשורות בביצוע העבירות עולה כי הנאשם איים, בהיותו שוטר, בפגיעה בשלומה ובחייה של המתלוננת, במספר רב של הזדמנויות, בחלקם בהיותה בהיריון, איומים שאף לוו בהאשמות בבגידה בו והטלת דופי באבהותו לבנם התינוק. בכלל זה, הטיח בה הנאשם איומים בדרגת חומרה גבוהה בפגיעה בה ובילדיה, דוגמת "אמחק אותך"; "הוא לא יהיה אצלך בבטן עוד הרבה זמן"; "אני עושה לך פיצוץ בבית, תיזהרי ממני"; "אני הולך לרמוס לך את הצורה... עד שאני לא רואה אותך רמוסה מתחת לאדמה אני לא אשתוק"; ועוד.

הנאשם אף איים בפגיעה בחיי ילדיה של המתלוננת, באומרו: "יהיה לי כיף לפגוע בך, אני חפץ לפגוע בך... אני אפגע בך את לא יודעת... אני אפגע בך... אני יכול לבוא לשים מטען קטן בגלגל ולהרים אותך עם הילדים... לפוצץ אותך באוויר... אני אגמור אותך תנשמי אוויר עד מחר אני לא אבא של הילדים שלך אני מסוגל להכלל...".

באירוע נוסף איים על המתלוננת באמצעות מקל שבור באומרו: "את רואה כמה זה חד?", בעת שהיא נשאה על ידיה את בנם המשותף.

אירוע נוסף לווה באלימות פיזית ממשית, עת פרץ הנאשם במכה את מנעול דלת חדרה של המתלוננת, בו הסתגרה, והטיח בה "את שוכחת שאני ביס"מ".

16. באשר לאירוע הבריונות בכביש, הנאשם יצא מהג'יפ, בעוד שני כלי הרכב עומדים בצומת, צעק על המתלונן וקילל אותו בעודו ישוב ברכב, קרא לו לצאת מהרכב, ניסה לפתוח את דלת הנהג של רכב המתלונן, וכשהמתלונן משך אותה חזרה והחל לסגור את החלון, הנאשם ירק לעברו והיריקה פגעה בפניו של המתלונן. גם בשלב זה לא התעשת הנאשם, הוא בעט בדלת רכבו של המתלונן, תפס את החלון בידו על מנת למנוע מהמתלונן לסגור אותו, הכה עם ידו בחלון הרכב, כך שהחלון התנפץ לרסיסים שפגעו במתלונן וגרמו לו לשריטה בזרוע. לבסוף, איים הנאשם על המתלונן לבל יזמין משטרה למקום, באומרו: "אם אתה לא נוסע מכאן, אני מוציא סכין מהאטו ורוצח אותך".
17. הנאשם פעל לבדו, תוך ניצול כוחו הפיזי ומרותו, כשהתנהלותו כלפי המתלוננים בריונית, אלימה ומתלהמת, שזורה באלימות מילולית ופיזית כאחד, כשהנזק שנגרם כתוצאה ממעשיו משמעותי. בעניינו של המתלונן מדובר ביריקה בפניו, אקט של השפלה וביזוי, ניפוץ חלון רכבו, ופגיעה בזרועו כתוצאה מרסיסי זכוכית; בעניינה של המתלוננת מדובר בנזק נפשי מתמשך, פוסט טראומה של ממש, אשר נותן אותותיו עד היום - קבלת טיפול אינטנסיבי רגשי ותרופתי לה ולילדים ושהייתה במקלט לנשים מוכות, על כל המשתמע מכך. מעדותה של המתלוננת בבית המשפט ניכר כי הפגיעה הרגשית וחווית הטראומה נוכחת בחייה ופוגעת בתפקודה.
- למותר לציין כי פוטנציאל הנזק בעבירות מסוג זה ממשי וחמור, כשלא אחת אירועי אלימות בין בני זוג, או בין ניצים בכבישי הארץ (תופעה המכונה "זעם בכבישים") מסתיימים בפגיעות קשות בגוף ואפילו באופן טרגי ובאובדן חיים. [עפ"ג (מחוזי מרכז) 4625-01-17 חן נ' מדינת ישראל (18.4.17); עפ"ג (מחוזי מרכז) 33047-04-14 נחום נ' מדינת ישראל (8.7.14)].
18. מתחם העונש ההולם ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנוהגת, והכל בשים לב לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.
19. אין חולק שכאשר מדובר באירועים נפרדים, במתלוננים שונים, בזמנים שונים ובנסיבות ביצוע שונות, יש לקבוע מתחם עונש הולם נפרד לכל אחד מכתבי האישום המתוקנים.
- אני קובע, איפוא, כי מתחם העונש ההולם בנוגע לכל אחד משני כתבי האישום המתוקנים נע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות ל-10 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נלווים.
- נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות
20. אקדים מאוחר למוקדם ואומר שלאחר שקילת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, לרבות נסיבות האישיות של הנאשם, ההליך הטיפולי שעבר, פרידתו מהמתלוננת והיותו סטודנט שנה שלישית לתואר במשפטים, באתי למסקנה שיש מקום, במקרה זה, לחרוג ממתחמי העונש ההולמים מטעמי שיקום; ואולם, אין מקום להורות על ביטול ההרשעה, משלא מתקיימים המבחנים שנקבעו לענין זה בחוק ובפסיקה.
21. כאמור, יש מקום במקרה זה לחרוג ממתחמי העונש ההולמים מטעמי שיקום, וזאת נוכח הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, כמפורט להלן:

א. הנאשם בן 47 גרוש ואב ל-5 ילדים משתי מערכות יחסים זוגיות, עבד 16 שנים כשוטר. בשל מעורבותו בעבירות הושעה מתפקידו עד לסיום העסקתו במשטרה באוגוסט 2023.

ב. בתפקידו הקודמים שזורה תרומה למדינת ישראל ולביטחון אזרחיה - הנאשם שירת כלוחם בנח"ל, כמאבטח בשגרירות ישראל בהודו, כאחראי מתקן בית משפט השלום בחדרה וכשוטר במשטרת ישראל. כיום הנאשם אינו עובד והוא סטודנט שנה שלישית בפקולטה למשפטים במכללת קרית אונו (נע/1).

ג. הנאשם ניהל אורח חיים נורמטיבי לאורך השנים. הוא נעדר עבר פלילי.

ד. מהתסקירים בעניינו עולה תמונה לפיה הנאשם נרתם לשילובו בהליך טיפולי בתחום האלימות הזוגית ביחידה לטיפול באלימות במשפחה ונתרם ממנו באופן משמעותי. החל מחודש נובמבר 2023 הנאשם לקח חלק במספר פגישות פרטניות בתחנה לטיפול באלימות במשפחה, בחודש דצמבר 2023 שולב בקבוצה פסיכו-חינוכית ביחידה, עד לחודש מרץ 2023, ובשלב זה הומלץ על המשך טיפול בשיחות פרטניות ביחידה. מהתרשמות השרות וגורמי הטיפול עולה כי הנאשם עושה מאמצים לערוך שינוי בדפוסיו, הצליח לקחת אחריות על התנהגותו האלימה בקשר עם המתלוננת, מבין את דפוסי התנהגותו במערכת היחסים עמה, מבין כי פגע בה וכי התנהגותו הייתה אלימה, ומבין כיום שתפקודו כשוטר לאורך השנים ואירועים קשים וטראומטיים עמם התמודד השפיעו על התנהגותו בחיים ובקשר עם המתלוננת.

גם באשר לעבירות שבוצעו כלפי המתלונן התרשם השרות כי הנאשם מבין את חומרת התנהגותו, הביע צער, מבין כיום שפעל באופן אימפולסיבי וללא הפעלת שיקול דעת, וכי מאז ששולב בטיפול למד לזהות מצבי סיכון, ללוסות תגובותיו ולא להגיב באופן אימפולסיבי ותוקפני.

ה. הנאשם הודה בכתבי האישום המתוקנים, נטל אחריות, חסך בזמן שיפוטי יקר וחסך מהעדת נפגעי העבירה, על כל המשתמע מכך. מאז ביצוע העבירות חלף זמן ניכר.

סוגיית ביטול ההרשעה

22. כאמור, לאחר ששקלתי בכובד ראש את כלל השיקולים, הרי שאין בידי לאמץ את המלצת שרות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם, המלצה שבאה לאחר התלבטות רבה של שרות המבחן עצמו.

מושכלות יסוד הן כי סיום ההליך ללא הרשעה יעשה במקרים חריגים ונדירים, בהתקיים שני תנאים מצטברים: האחד, שסוג העבירה בנסיבותיה מאפשר ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים; והשני, כי ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומו ובעתידו של הנאשם, כשכבר נקבע בפסיקה, לא אחת, כי על הנאשם רובץ הנטל להצביע על פגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו ולבסס פגיעה זו בראיות של ממש.

[ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337; רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.14); ; רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל (21.10.18); רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל (10.6.14); רע"פ 1535/20 דוקורקר נ' מדינת ישראל (15.3.20)].

לא זו אף זו, הפסיקה הכירה ב"מקבילית הכוחות" באשר ליחס בין חומרת העבירה ונסיבותיה לבין מידת הפגיעה שעל הנאשם להוכיח, דהיינו, ככל שמעשה העבירה חמור יותר, נדרש המבקש להימנע מהרשעה להוכיח פגיעה קונקרטיית ולא יהא די בתרחיש תאורטי או אף בהוכחת מידת וודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי. וגם ההפך הוא הנכון. ככל שמעשה העבירה קל יותר אפשר שבית המשפט ייטה להסתפק בהוכחת פגיעה כללית יותר.

[ראה: עפ"ג (מחוזי מרכז) 44406-12-11 שואהנה נ' מדינת ישראל (16.2.12)].

23. בנסיבות אלה, אני סבור כי עבירות האלימות, המילולית והפיזית, המבוצעות במסגרת התא המשפחתי כלפי בני ובנות זוג, אינן כאלה המתאימות, בדרך כלל ומעצם טיבן, להימנעות מהרשעה, לא כל שכן מקום בו מדובר בהצטברות של עבירות איומים רבות וחמורות כלפי בת זוג וילדיה, ובביצוע עבירות דומות כלפי מתלונן נוסף.

[רע"פ 2323/17 מדינת ישראל נ' פלוני (12.6.17); רע"פ 5431/15 פלוני נ' מדינת ישראל (24.8.15); רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (1.1.13); רע"פ 7720/12 פלוני נ' מדינת ישראל (12.11.12)].

דברים אלה וודאי מקבלים משנה תוקף בימים אלה בהם, למרבה הצער, אלימות כלפי נשים הפכה לדבר שבשגרה והיא בבחינת רעה חולה שיש לעקור מן השורש, כמו גם אלימות בכבישים.

24. בנוסף, לא הוכחה לפניי פגיעה קונקרטיית ומוחשית בנאשם, בתעסוקתו ובסיכויי שיקומו, מעבר לפגיעה המסתברת, מטבע הדברים, מקיומה של הרשעה בפלילים בעניינו של כל אדם.

סעיף 27 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961 מסדיר את התנאים לקליטת סטודנט שסיים את לימודי המשפטים להתמחות, וקובע כי הלשכה רשאית, בהתאם לשיקול דעתה הבלעדי, לסרב לרשום סטודנט להתמחות, אם לדעתה הוא אינו ראוי לעסוק בעריכת דין.

[השווה: רע"פ 1746/18 פלהיימר נ' מדינת ישראל (26.4.18)].

הפסיקה קבעה לא אחת כי ההחלטה בדבר הפסקת עיסוק או השעיה של עורך-דין היא ענין המסור לשיקול דעת הגורמים הרלוונטיים בלשכת עורכי הדין. כך, בע"פ 3336/10 דכוור נ' מדינת ישראל (10.3.11) נקבע בעניינו של עורך-דין שהורשע בעבירות של איומים וקשר לעוון:

"סבורים אנו כי המקרה הנוכחי אינו מצדיק ביטולה של ההרשעה. איננו רואים צורך להרחיב בעניין זה, שכן הדבר עלול לשמש בסופו של יום כנגד המערער אם וכאשר יובא לדין משמעת, הגם שכמובן שיקול הדעת המלא נתון בידי בית הדין... במקרה הנוכחי די לנו שנציין כי המערער השמיע דברי איום יותר מפעם אחת והוסיף וקשר לביצוע עוון... בסופו של דבר, עלינו לשאול את עצמנו האם האפשרות, ומדגישים אנו שמדובר אך באפשרות, שיוטל עונש של השעיה בהליך המשמעת צריכה להביא לביטול ההרשעה. בנסיבות העניין, עונים אנו בשלילה על שאלה זו. על האינטרס הציבורי בהרשעה של אלה שהוכחה אשמתם לגבור במקרה זה על האינטרס האישי של המערער. אין ספק, שבית הדין המשמעת ייתן דעתו על כלל הנסיבות הרלוונטיות לצורכי ענישה משמעתית".

וכך גם נקבע בת"פ (מחוזי י-ם) 5293-03-14 מדינת ישראל רשות ההגבלים העסקיים נ' עצמון (12.8.14):
"שאלת ההשפעה של הרשעת הנאשם בדין הפלילי על שאלת ההשעיה מלשכת עורכי הדין נתונה לשיקול דעתן של וועדות הלשכה שבבסיס החלטתן עומדים שיקולים אחרים מאלו העומדים בפני בית המשפט במסגרת הדין הפלילי... לכך אוסיף כי גם אם נגרם לנאשם נזק מקצועי עד כה, (והגם שהדבר לא הוכח אלא רק נטען, אני מוכנה לצאת מהנחה שאכן כך) וגם אם יגרם לו נזק מקצועי-כלכלי בעתיד כתוצאה מההרשעה, נראה כי מדובר בתוצאה הכרחית ובלתי נמנעת הנובעת ממעשיו".

25. סופו של דבר, דעתי היא שנסיונות ביצוע העבירות וחומרן, לצד אי הוכחת נזק קונקרטי שייגרם לנאשם בעקבות הרשעתו, אינן מאפשרות לאמץ את המלצת שרות המבחן להימנע מהרשעה במקרה זה. עם זאת, נוכח הנסיבות שפורטו לעיל, יש לחרוג ממתחמי הענישה ההולמים, וזאת מטעמי שיקום.
פיצוי למתלוננת

26. לא נעלם מעיני מצבו הכלכלי המורכב של הנאשם, שהובא לעיוני במסמכים המפרטים את מכלול ההוצאות הקבועות והחזר ההלוואות בעניינו (נע/2). עם זאת, בפסיקה נקבע שלהבדיל מקביעת מתחם הקנס הראוי, אשר מושפע, בין היתר, ממצבו הכלכלי של הנאשם, כאשר מדובר בפיצוי, יש להתחשב בנזק שנגרם לנפגע העבירה, וכמפורט לעיל, הנזק שנגרם למתלוננת חמור ומתמשך.
באשר לפיצוי לנפגע העבירה, סכום הפיצוי עליו הוסכם בין הצדדים עומד במבחן הסבירות.

27. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:
א. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום שלא יעבור כל עבירת אלימות, בין כלפי אדם ובין כלפי רכוש, לרבות איומים.

ב. אני מעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה וחצי, במהלכו ימשיך השתלבותו בהליך טיפולי, בהתאם להוראות שרות המבחן. מובהר לנאשם שבמידה ויפר את צו המבחן או שלא יישמע להוראות שרות המבחן ולנהליו, יהיה מוסמך בית המשפט לשוב ולגזור את דינו מחדש.

ג. פיצוי לנפגע העבירה (ע"ת 1) בסך 7,500 ₪ (הפיצוי הופקד).

ד. פיצוי לנפגעת העבירה (ע"ת 1) בסך 10,000 ₪, אשר ישולם ב-5 תשלומים שווים, רצופים וחודשיים, החל ביום 15.11.24. לא ישולם תשלום במועד יעמוד כל הסכום לפירעון מיידי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, ט' אלול תשפ"ד, 12 ספטמבר 2024, בנוכחות ב"כ המאשימה, מתמחה, גב' דפנה דרורי, הנאשם ובאת-כוחו, עו"ד שחף אולמן, המתלוננת, ובא-כוחה עו"ד אבי קורצברג.